

PATVIRTINTA
Vilniaus Pranciškaus Skorinos gimnazijos
direktoriaus 2022 m. sausio 14 d.
įsakymu Nr. 13/V

DAILYRAŠČIO KONKURSO „PRANCIŠKUS SKORINA ARBA KAIP PAS MUS ATKELIAVO KNYGA“ NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Dailyrasčio konkursas „Pranciškus Skorina arba kaip pas mus atkeliavo knyga“ (toliau – Dailyrasčio konkursas), skirtas Pranciškaus Skorinos metams paminėti.
2. Dailyrasčio konkurso nuostatai reglamentuoja konkurso tikslą, organizavimo tvarką, reikalavimus dailiojo rašto darbui, vertinimo kriterijus.
3. Dailyrasčio konkursą organizuoja Vilniaus Pranciškaus Skorinos gimnazijos metodinė taryba.

II. TIKSLAI

4. Dailyrasčio konkurso tikslai:
 - 4.1. Ugdyti taisyklingo, aiškaus ir estetiško rašymo įgūdžius.
 - 4.2. Pagerbti pirmojo LDK knygų leidėjo Pranciškaus Skorinos atminimą.
 - 4.3. Paminėti Pranciškaus Skorinos pirmosios spausdintos knygos LDK 500 metų sukaktį.
 - 4.4. Puoselėti pilietines ir tautines vertybes.

III. KONKURSO ORGANIZAVIMAS

5. Konkursas organizuojamas trijose amžiaus grupėse:
 - I grupė – 3-6 klasių mokiniai;
 - II grupė – 7-8, I-IV g klasių mokiniai;
 - III grupė – suaugusieji.
6. Kiekvienai grupei skiriamas skirtingas tekstas. Tekstai pateikiami lietuvių ir baltarusių kalbomis (3-5 priedai). Dailyrasčio konkurso dalyvis tekstą renka savo nuožiūra.
7. Dailyrasčio konkursas vyksta Vilniaus Pranciškaus Skorinos gimnazijoje 2022 m. vasario 11-21 d. Kiti konkurso dalyviai siunčia savo darbus paštu arba pristato adresu Sietyno g. 21, Vilnius LT-04316. Jei darbas siunčiamas paštu, paskutinė siuntimo diena – vasario 22-oji.
8. Konkurso dalyvis gali pateikti tik po vieną dailiojo rašto darbą lietuvių ar baltarusių kalbomis.

IV. REIKALAVIMAI DAILIOJO RAŠTO DARBUI:

9. Dailiojo rašto darbą 3-8, I-IV g klasių mokiniai rašo į baltus A4 formato lapus su linijomis (1 priedas), suaugusieji - į baltus A4 formato lapus (2 priedas).
10. Dailiojo rašto darbas rašomas ranka, rašytinėmis raidėmis rašaliniu parkeriu mėlynu rašalu. Korektūros priemonėmis (juostelėmis, pieštukais ir pan.) naudotis negalima.

11. Dailiojo rašto darbas turi tilpti į vieną A4 formato lapą. Lape rašoma į kiekvieną eilutę.
12. Parašę darbą kitoje lapo pusėje mokiniai parašo savo vardą, pavardę, klasę. Kiti dalyviai užrašo vardą, pavardę, gyvenamąją vietą, telefono nr. ir (arba) el. pašto adresą.

V. VERTINIMO KRITERIJAI

13. Darbus vertins Vilniaus Pranciškaus Skorinos gimnazijos direktoriaus įsakymu sudaryta komisija.
14. Komisija, vertindama darbus, atsižvelgs į šiuos kriterijus:
 - 14.1. teksto išdėstymą;
 - 14.2. rašto aiškumą ir tolygumą;
 - 14.3. darbo estetiką;
 - 14.4. atidumą ir kalbos taisyklingumą (darbas su klaidomis ar neatitinkantis pateikto rašyti teksto raiškos nebus vertinamas).
15. Dailiraščio konkurso vertinimo komisija atrenka po 3 geriausius kiekvienos dalyvių grupės darbus.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16. Geriausių darbų autoriai bus apdovanoti padėkomis ir atminimo dovanėlėmis.
 17. Dailiojo rašto darbai autoriams negražinami.
 18. Dailiraščio konkurso organizatoriai pasilieka teisę darbus eksponuoti savo nuožiūra (virtualiose parodose, publikuoti).
-

2 PRIEDAS

Dailyraščio konkursas „Pranciškus Skorina arba kaip pas mus atkeliavo knyga“

Knygos gimimas

Ankstyva ryto saulė, tvykstelėjusi pro aukštą aštuoniastiklį langą, pažėrė ryškių, rausvų spindulių vėduoklę ant grindų, o paskui, risdamasi lyg moliūgas medžių viršūnėmis aukštyn, vis dairėsi ir stebėjosi, aptikusi šiame dideliame, skliautuotame kambary tokius keistus, visame Vilniuje iki šiol nematytus spausdinimo įrenginius. Linksma saulės zuikis straksėjo tvirtais, iš ažuolo sukaltais stovais, daugybe įvairaus dydžio lentų su raižiniais, dėžėmis su išlietu metaliniu senuoju slavų raidynu – kirilica. Jam magėjo kyštelėti nosį ir į juodų bei raudonų dažų dėžes, pastrakalioti lentutėmis su išraižytomis užsklandomis, puošniomis vinjetėmis. Nesitverdamas smalsumu, saulės zuikis stryktelėjo ir ant tvarkingai sukrautų popieriaus lakštų.

Emilija Liegutė. Pranciškus Skorina: palikti šlovę ir atminimą savo. V., 2001; 39 psl.

Францыск Скарына і Вільнюс

Каля 1520 года Францыск Скарына завяршыў сваю выдавецкую дзейнасць у Празе і пераехаў на Радзіму – у Вялікае Княства Літоўскае. Са сталіцай нашай даўняй краіны Вільняй ён ніколі не губляў сувязей, карыстаўся падтрымкай багатых гараджан Вільні падчас арганізацыі сваёй выдавецкай дзейнасці ў Празе.

На радзіме першадрукара адчувалася вострая патрэба ў друкаванай кнізе. Асветнік з Полацка заняўся стварэннем уласнай друкарні. Янаразмясцілася ў доме бурмістра Якуба Бабіча. У гэтай друкарні каля 1522 года выйшла першая кніга ва ўсёй Усходняй Еўропе – “Малая падарожная кніжка”.

А. Суша. Францыск Скарына. У 3 частках. Частка 3. Чалавек-легенда. Мінск, 2016; 46-47 с.

Žali Vilniaus bromai šaukia

Pranciškus Skorina ypač vertino išmintį: išmintis – tai žinojimas. Žinojimas – visa ko pagrindas, o krikščionybės hierarchai vadovavosi „Dievo duotais nekintančiais priesakais žmonijai“. Čia ir kirtosi krikščionybės dogmatikų Vilniuje ir mokslininko humanisto Skorinos požiūris. Pranciškus Skorina gynė savo idėjas pasitelkęs visus gabumus, leidėjo patirtį. Jis rašė: „Išmintis – tai tarsi brangakmenio tvirtybė, auksas žemėje ir riešuto branduolys kevale. Kas ją suras, tasai suras malonę ir palaimą Viešpaties, ir su jos galia ateis gerbūvis, garbė ir šlovė, nes išmintis yra visų gerų žodžių motina ir visų gerų darbų mokytoja.“

Tad šit kokį mąstytoją prisišaukė savęsp žali Vilniaus bromai ir, be abejonės, gimtinių ilgesys. Vilniuje jis tęsė savo leidybinį darbą, dėdamas į jį šviesias viltis, deja, jos nepasitvirtino ir buvo išspausdintos tik dvi Biblijos knygos.

Emilija Liegutė. Pranciškus Skorina: palikti šlovę ir atminimą savo. V., 2001; 15-16 psl.

Францыск Скарына і Вільнюс

Каля 1520 года Францыск Скарына завяршыў сваю выдавецкую дзейнасць у Празе і пераехаў на Радзіму – у Вялікае Княства Літоўскае. Са сталіцай нашай даўняй краіны Вільняй ён ніколі не губляў сувязей, карыстаўся падтрымкай багатых гараджан Вільні падчас арганізацыі сваёй выдавецкай дзейнасці ў Празе.

На радзіме першадрукара адчувалася вострая патрэба ў друкаванай кнізе, выдадзенай тут жа, на месцы. Асветнік з Полацка мусіў заняцца стварэннем уласнай друкарні і непасрэднай працай па кіраванні друкарскім працэсам. Паказальна, што друкарня размясцілася ў доме найстарэйшага бурмістра Якуба Бабіча. Гэта сведчыць пра вялікую ўвагу і зацікаўленасць, з якімі віленчукі паставіліся да выдавецкай ініцыятывы Скарыны.

У гэтай друкарні каля 1522 года выйшла першая кніга на этнічных беларускіх землях і ва ўсёй Усходняй Еўропе – “Малая падарожная кніжка”.

А. Суша. Францыск Скарына. У 3 частках. Частка 3. Чалавек-легенда. Мінск, 2016; 46-47 с.

Pradžios žodis arba kreipimasis į Pranciškų Skoriną

Didysai Baltosios Rusios švietėjas ir humaniste, vienas iš Europos Renesanso titanų Pranciškau Skorina! Nuolankiai kreipiuosi į Tamstą, tiksliau į Tamstos dvasią, kuri galbūt jau ne kartą per mūsų buvimo penkis šimtus metų keitė kūnišką pavidalą Žemės planetoje ir tęsė titaniškus žygius vis gilyn ir vis aukštin – į dvasingumą. Nes tik dvasios pastangomis gali atsinaujinti žmonija. Didysai humaniste, aš žemai lenkiu prieš Tamstos žygius galvą, nes Tamsta, jaunasai mokytojas vyras, laisvųjų menų ir gydymo daktaras, nors ir būdamas neturtingas, dėlei savo atkaklumo pasiekęs mokslo aukštumą, stojai ginti paprasto žmogaus teisių į mokslą, šviesą, prigimtinę laisvę. Išvertęs į gimtąją „rusinų“ kalbą Bibliją ir išspausdinęs 25-ias jos knygas (1517-1525), Tamsta aplenki šioje srityje garsius savo amžininkus. Tamstos žygdarbis paskatino Rusios, Ukrainos, Gudijos, Prūsijos, Lietuvos ir kitų šalių mokslo vyrus imtis knygų leidybos ir šviesti žmones gimtąja kalba.

Emilija Liegutė. Pranciškus Skorina: palikti šlovę ir atminimą savo. V., 2001

Францыск Скарына і Вільнюс

Каля 1520 года Францыск Скарына завяршыў сваю выдавецкую дзейнасць у Празе і пераехаў на Радзіму – у Вялікае Княства Літоўскае. Са сталіцай нашай даўняй краіны Вільняй ён ніколі не губляў сувязей, карыстаўся падтрымкай багатых гараджан Вільні падчас арганізацыі сваёй выдавецкай дзейнасці ў Празе.

На радзіме першадрукара адчувалася вострая патрэба ў друкаванай кнізе, выдадзенай тут жа, на месцы. Таму па прыездзе ў Вільню Францыск Скарына распачаў тут сваю выдавецкую дзейнасць. Тут дагэтуль не існавала ніводнай друкарні, не выкарыстоўваліся металічныя шрыфты, толькі пачыналася вытворчасць паперы.

Асветнік з Полацка мусіў заняцца стварэннем уласнай друкарні і непасрэднай працай па кіраванні друкарскім працэсам. Паказальна, што друкарня размясцілася ў доме найстарэйшага бурмістра Якуба Бабіча. Гэта сведчыць пра вялікую ўвагу і зацікаўленасць, з якімі віленчукі паставіліся да выдавецкай ініцыятывы Скарыны.

У гэтай друкарні каля 1522 года выйшла першая кніга на этнічных беларускіх землях і ва ўсёй Усходняй Еўропе – “Малая падарожная кніжка”.